

*1Bureau Delft
i.b.b. drs. W.G. Marsman
Postadres Postbus 334
2600 AH Delft
Bezoekadres Jacoba van Beierenlaan 1
2613 HT Delft
Telefoon 015-2198010
Datum 25 juni 2008
Onderwerp Rapportage verloop EK 2008 en specifiek de
wedstrijd Nederland-Rusland op 22 juni 2008

Aan de leden van de lokale driehoek Delft

Geachte leden van de lokale driehoek,

Het Europese Kampioenschap voetbal 2008 dat plaatsvindt in Zwitserland en Oostenrijk is op 7 juni van start gegaan. Inmiddels is het kampioenschap voor Nederland over, na de uitschakeling door Rusland in de kwartfinale op 22 juni 2008. Om bij te dragen aan een goed verloop en ter voorkoming van mogelijke incidenten rond de EK 2008 heeft Politie Haaglanden zich geprepareerd op maatregelen om eventuele verstoringen van openbare orde en rechtsorde te voorkomen dan wel te beteugelen. In het verleden hebben de wedstrijden van het Nederlands elftal voor (beperkte) ongeregelde heden gezorgd op verschillende locaties binnen de regio Haaglanden. Ondanks het feit dat in Delft de afgelopen jaren geen sprake is geweest van (beperkte) ongeregelde heden tijdens een EK of een WK, heeft ook bureau Delft zich, als onderdeel van de regio Haaglanden, goed voorbereid op deze maatregelen.

Projectorganisatie

Politie Haaglanden heeft de maatregelen voorbereid in een SGB0-structuur. Algemeen commandant was CvP E.N. Mooy onder verantwoordelijkheid van de directeur Handhaving CvP F. Paauw. De algemeen commandant is verantwoordelijk voor de voorbereiding en de uitvoering van de beleidsbeslissingen.

Beleidskaders en uitgangspunten

Door de leden van de operationele driehoek van 's-Gravenhage zijn op 18 februari 2008 de beleidskaders vastgesteld. Deze beleidskaders zijn aan de lokale driehoek in Delft voorgelegd en accoord bevonden.

Fasering

Evenals bij demonstraties en grote manifestaties is ook rondom de EK 2008 uitgegaan van een gefaseerd en zo proportioneel mogelijk politieoptreden. Dit houdt in dat in geval van mogelijke wanordelikheden in eerste instantie politiepersoneel gekleed in dagelijks tenue wordt ingezet. Indien wanordelikheden aanhouden dan wel grootschalig worden kan de Mobiele Eenheid optreden. Indien mogelijk in eerste instantie in vriendelijk ME-tenue en in laatste instantie in volledig ME-tenue. De politie zal altijd proberen personen te blijven aanspreken op hun gedrag. Zodra de situatie dit toelaat, wordt er teruggeschakeld naar eerdere fases.

De noodzaak van het optreden van de politie dient afgewogen te worden tegen het effect op de openbare orde ervan. Het politieoptreden kan tijdelijk worden uitgesteld indien gevaar voor escalatie aanwezig is of indien door optreden de veiligheid van personeel of derden gevaar loopt. Het politieoptreden dient zoveel mogelijk een deëscalerend karakter te dragen.

Schermen op terrassen

In de stad Den Haag en in veel van de omliggende gemeentes binnen de regio Haaglanden is het beleidsuitgangspunt dat tijdens het EK 2008 grote schermen en televisie-schermen op terrassen niet zijn toegestaan. De gemeenteraad van Delft heeft dit beleidsuitgangspunt niet gevolgd en heeft besloten grote schermen en televisieschermen wel toe te staan op terrassen horende bij horecagelegenheden. Op andere plaatsen in de openbare ruimte binnen de gemeente Delft zijn deze niet toegestaan.

In Delft zijn, met uitzondering van een naar buiten gericht televisiescherm bij café De Klipper op de Markt, alleen grote schermen en televisieschermen aangetroffen op de Beestenmarkt. De politie in Delft heeft geconstateerd dat deze schermen bij alle wedstrijden van het Nederlandse elftal een zogenaamde 'aanzuigende werking' hebben gehad. Het publiek heeft de wedstrijden buiten op de Beestenmarkt bekeken. Het aantal mensen buiten op de Beestenmarkt varieerde van 300-400 bij de eerste wedstrijd van Nederland tot zo'n 700 tijdens de kwartfinale van Nederland tegen Rusland op 22 juni 2008.

Buitentaps

De horecagelegenheden op de Beestenmarkt die schermen hadden geplaatst, hadden ook buitentaps ingericht. Voorafgaand aan de eerste wedstrijd van het Nederlandse elftal zijn alle horecaondernemers op de Beestenmarkt door de politie aangesproken op de verplichting buiten in plastic glazen uit te schenken. Gedurende de rest van de wedstrijden hebben de ondernemers zich hieraan gehouden.

Alcoholbeleid

In Delft wordt normaliter in het kader van het bestaande alcoholbeleid strak opgetreden tegen het nuttigen van alcohol op straat in bepaalde aangewezen gebieden. In overleg met het lokale bestuur is in de briefings voorafgaande aan de voetbalwedstrijden echter aan het politiepersoneel meegegeven dat, gezien het feit dat er buiten op de terrassen bier geschonken zou worden in plastic glazen, terughoudend zou worden opgetreden tegen het nuttigen van alcohol op straat. Publiek wat van het ene naar het andere terras loopt met een plastic glas bier in de hand, zou niet hoeven te worden aangesproken. Wel werd meegegeven dat mensen met al dan niet geopende blikjes c.q. flesjes bier en andere alcoholhoudende drank actief aangesproken dienden te worden en eventueel bij het niet opvolgen van de aanwijzingen een verbaal dienden te krijgen.

Aandachtslocaties

Delft kende in eerste instantie alleen de binnenstad en dan met name de Beestenmarkt als aandachtslocatie tijdens de voetbalmaatregelen. Gedurende het verloop van de maatregelen bleken er twee aandachtslocaties bij te komen, namelijk buurtcentrum de Culture in de wijk Buitenhof en de Krakeelhof aan de Jacoba van Beierenlaan. Tijdens de wedstrijden van het Nederlandse elftal heeft de Jeugd in en rond de Culture voor de nodige overlast gezorgd. Hier is door de politie, in samenspraak met de jongerenwerker en de gemeente, op ingezet. Er zijn wel wat vernielingen gepleegd, maar daar staat tegenover dat voor een aantal vernielingen ook mensen zijn aangehouden. Tijdens de groepswedstrijd Nederland-Roemenië is er op het Krakeelhof, zijnde een groot complex studentenwoningen, brand gesticht in containers op het binnenterrein. Dit heeft inzet gevraagd van eenheden van de politie, terwijl die ook elders nodig waren. Vanaf dat moment is de Krakeelhof benoemd als aandachtslocatie en is daar van tevoren personeel voor uitgetrokken, om te voorkomen dat later op de avonden waarop Nederland speelde, fors op moest worden geïnvesteerd.

Kwartfinale Nederland-Rusland op 22 juni 2008

De rest van deze rapportage zal worden toegespitst op het verloop van de wedstrijd Nederland-Rusland op 22 juni 2008, zijnde de kwartfinale waarbij Nederland is uitge-

schakeld. Na afloop van deze wedstrijd hebben zich wel ongeregelde heden voorgedaan in de binnenstad van Delft en is uiteindelijk zelfs opgetreden door de Mobiele Eenheid. De kwartfinale Nederland-Rusland werd gespeeld op 22 juni om 20.45 uur. Vanuit Delft zijn voor deze wedstrijd tot 22.30 uur in totaal 15 politiemensen ingezet. Vanaf 22.30 uur is daar het personeel uit de late dienst aan toegevoegd, waardoor er in totaal 24 politiemensen beschikbaar waren voor het toezicht in de binnenstad (Beestenmarkt/Burgwal en de Markt), de Krakeelhof aan de Jacoba van Belerenlaan en buurtcentrum de Culture in de wijk Buitenhof.

Lokatie Krakeelhof

Aan het begin van de avond werd door een wijkagent geconstateerd dat er op het binnenterrein van de Krakeelhof in totaal 22 containers stonden die vol zaten met brandbaar materiaal. Gezien het tijdstip van constateren is ervoor gekozen niet meer te investeren op het laten verwijderen hiervan door de verantwoordelijke instantie. In plaats daarvan is aan de brandweer verzocht de betreffende containers onder water te zetten, zodat later op de avond het aanwezige brandbare materiaal niet meer aangestoken kon worden. De brandweer heeft aan dit verzoek gehoor gegeven en is met ondersteuning van een aantal politiemensen ter plaatse gegaan. Op de lokatie Krakeelhof is de avond verder rustig verlopen onder toezicht oog van een wijkagent.

Lokatie Buitenhof

In buurtcentrum de Culture werd door ongeveer 40 jongeren naar de wedstrijd gekeken. Na de wedstrijd is een deel van de groep zonder problemen weggegaan, een deel ging de straat op en is daar blijven rondhangen. De eenheden ter plaatse hebben strak toezicht gehouden en los van een aantal kleine brandjes zijn er geen noemenswaardige incidenten voorgevallen. De groep is uiteen gegaan in kleinere groepen, die onder begeleiding van de politie richting de binnenstad zijn getrokken.

Lokatie Beestenmarkt

Op de Beestenmarkt was zeer veel publiek aanwezig, rond 22.30 uur waren er naar schatting ongeveer 700 mensen. De sfeer was, zeker in het begin van de avond, goed. De politie heeft wel geconstateerd dat de schermen met name deze avond, los van het reguliere publiek, ook grote groepen jongeren in de (geschatte) leeftijd van 14 tot 18 jaar hebben aangetrokken die zelf een drankvoorraad meebrachten, variërend van blikjes en flesjes bier tot grote flessen sterke drank. Conform afspraak zijn deze jongeren hierop aangesproken. Deze jongeren hebben echter wel voor veel onrust gezorgd door hun gedrag (rennen, onderling vechten et cetera). Door de commandant ter plaatse is, gezien de impact van een eventueel optreden hiertegen op de openbare orde, een risico-inschatting gemaakt en is besloten op dat moment niet op te treden. Een deel van de jongeren was, zeker toen de verlenging van de wedstrijd begon, dusdanig onder invloed van alcohol dat ze slecht aanspreekbaar waren op hun gedrag.

Op de Beestenmarkt waren, naast heel veel Nederlandse supporters, ook enkele Russische supporters aanwezig. Zij waren duidelijk herkenbaar doordat zij doelpunten van het Russische team vierden door met de Russische vlag te zwaaien. Als reactie hierop werd er door Nederlandse supporters veelal met bier gegooid. De aanwezigheid van de Russische supporters heeft zeker invloed gehad op de sfeer. Aan het einde van de wedstrijd, toen bleek dat Rusland had gewonnen en daarmee het EK 2008 voor Nederland over was, werd de sfeer uitermate vervelend. Groepen jongeren gingen zwerven over de Beestenmarkt en de Burgwal en provoceerden andere groepen en het overige publiek.

Een incident bij een horecagelegenheid op de Beestenmarkt leidde tot een kleine vechtpartij, waar vervolgens een grote groep jongeren op af kwam. Dat leidde er toe dat de politie haar aandacht moest verleggen van de vechtpartij naar de grote groep die zich tegen de politie keerde. De aanwezige politiemensen hebben vervolgens een linie gevormd en hebben de groep met getrokken wapenstok op afstand weten te houden.

Na enkele minuten is de groep richting Burgwal getrokken en heeft de politie daar een linie geformeerd.

Inmiddels hadden de horecaondernemers op de Beestenmarkt zelf al besloten, gezien de grimmige sfeer ter plaatse, de buitentaps en de terrassen eerder te sluiten dan conform de vergunning noodzakelijk was. Dit heeft zeker geholpen, want hierdoor was er voor het publiek een reden minder om op de Beestenmarkt te blijven 'hangen'.

Inzet Verkenningseenheid, Aanhoudingseenheid en Mobiele Eenheid

Door de Algemeen Commandant waren inmiddels meerdere Verkenningseenheden (VE) richting Delft gestuurd als extra oren en ogen. Op basis van hun bevindingen en die van de commandant ter plaatse is vervolgens door de Algemeen Commandant besloten ook Aanhoudingseenheden (AE) richting Delft te sturen. De burgemeester van Delft was inmiddels op de hoogte gebracht van de situatie ter plaatse en had toestemming verleend voor de inzet van de Mobiele Eenheid (ME). De AE heeft vervolgens meerdere mensen aangehouden. Dit leidde tot reacties onder de aanwezige jongeren. De sfeer verslechterde en keerde zich ook nadrukkelijk tegen de politie. Hierop heeft de Algemeen Commandant de ME naar Delft gestuurd.

De ME heeft op de Burgwal richting de Brabantse Turfmarkt opgetreden met een eenheid op jeeps. Deze beweging is meerdere keren herhaald, omdat de jongeren steeds terug bleven komen en hun gedrag voortzetten. Voor het daadwerkelijke optreden heeft de ME-commandant meerdere keren en in niet mis te verstane bewoordingen middels een megafoon op het dak van het commandovoertuig gevorderd dat mensen zich moesten verwijderen. Voorts is hen medegedeeld dat indien er geen gehoor werd gegeven aan het bevel geweld zou worden gebruikt.

Hierop is met een ME-eenheid op jeeps op de Beestenmarkt opgetreden en is op deze lokatie het publiek verwijderd. Hierbij is gebruik gemaakt van geweld door leden van de ME. De AE heeft in totaal 18 mensen aangehouden terzake openlijk geweld, belediging, opruiling en het niet voldoen aan bevel of vordering. De aangehouden mensen betreffen vooral jongeren in de leeftijd van 15 tot 20 jaar van Nederlandse komaf.

Rond 01.00 uur heeft de commandant Delft met de eenheden in het dagelijkse tenue het toezicht op de Beestenmarkt en in de omgeving weer overgenomen. Rond 01.45 uur was de sfeer genormaliseerd en zijn de maatregelen afgebouwd. Vanaf dat moment is het toezicht overgenomen door de reguliere nachtdienst.

Voor zover bekend op het moment van opmaken van deze rapportage, is door het optreden van de ME één (1) persoon gewond geraakt. Deze persoon heeft zich aan bureau Delft gemeld en is doorverwezen naar het ziekenhuis. Bij het ziekenhuis in Delft is navraag gedaan of zich meer gewonden hebben gemeld, maar daar kon niet direct uitsluitsel over worden gegeven.

De commissaris van politie,
Directeur Handhaving,

drs. F. Paauw

